

Klage på legeerklæring

RETT OG URETT

RAGNAR HOTVEDT

Email: ragnar.hotvedt@ism.uit.no
for Rådet for legeetikk

I forbindelse med et dødsfall avgav en sykehuslege en legeerklæring til de pårørendes advokat, der en setning som angir en hypotetisk situasjon senere ble brukt av advokaten til å innklage avdødes primærlege for Fylkeslegen. Primærlegen klaget sykehuslegen inn for Rådet for legeetikk, uten å få medhold.

Lege A har innlevert en klage på avdelingsoverlege B for en legeerklæring han har utstedt.

Sakens bakgrunn er følgende: På et sentralsykehus dør en ung mann relativt brått og uventet. Vel en uke før dette var pasienten til konsultasjon hos primærlege A. Den mulige dødsårsak blir oppgitt til å være hjertesvikt. Pasienten blir obdusert på sykehuset.

Et advokatfirma henvender seg så til sentralsykehuset på vegne av pasientens foreldre, og ber om å få overført kopi av dødsfallsmeldingen, kopi av sykejournalen og kopi av obduksjonsrapporten. Advokatfirmaet spør også om det er å anbefale «at avdødes søsken, ev. også deres barn, utredes med tanke på å avdekke familiære hjertesvakheter».

Avdelingsoverlege B avgir en legeerklæring overfor advokatfirmaet. I denne skriver han bl.a.: «Så vidt jeg forsto på hans to søstre hadde han vegret seg for å gå til lege, og dette er muligens forklaringen på at man ikke er kommet frem til en riktig diagnose i tide. Dersom diagnosen var blitt stilt i tide – f.eks. noen uker tidligere – kunne han antagelig ha levd videre i beste velgående.»

Det er den siste siterte setning som er grunnlag for klagen.

Klageren hevder at legeerklæringen omtaler en hypotetisk situasjon som ikke kan dokumenteres. I tillegg er den siterte uttalelse «egnet til å skape en harme fra pårørende rettet mot behandlende leger som kanskje ikke er berettiget», idet uttalelsen kan skape inntrykk av at pasienten ikke er blitt forsvarlig behandlet.

Klager ber Rådet vurdere om legeerklæringen er i strid med Etiske regler for leger, kapittel IV, § 4, ev. om den representerer et brudd på andre bestemmelser i etikkreglene.

Innklagede lege B fremholder i sine kommentarer bl.a. at han ikke har fremsatt noen klage mot en bestemt kollega, men derimot kommet med «faktaopplysninger som stemmer med det kliniske bilde da pasienten kom inn og obduksjonsrapporten». Lege B presiserer at han ikke har uttalt seg om diagnosen kunne vært stilt da pasienten var hos klager, og han påpeker videre at han heller ikke har kommentert noe om diagnose på et senere tidspunkt.

På vanlig måte har partene kommentert hverandres anførsler. Under dette kommer det frem at legeerklæringen har medvirket til at lege A har vært innklaget til Fylkeslegen av pasientens familie. Fylkeslegen fant grunnlag for å kritisere lege As behandling av pasienten. Saken ble imidlertid anket til Statens helsetilsyn. Helsetilsynet var ikke enig i Fylkeslegens vurdering, og slår fast at det ikke finner grunnlag for å kritisere den behandling lege A har gitt den aktuelle pasient. Rådet finner at dette forhold ikke har noen betydning for den klagesak Rådet er bedt om å behandle.

Rådet *vedtok* å uttale:

Den påklagede setning i avdelingsoverlege Bs legeerklæring til advokatfirmaet må leses i sammenheng med den foregående. Således blir uttalelsen å måtte sees på som et ledd i legens besvarelse av advokatfirmaets spørsmål om avdødes søsken og eventuelt deres barn burde utredes nærmere med tanke på å avdekke familiære hjertesvakheter. Hensikten er å få understreket at det ikke er noen grunn for familien til frykt i denne henseende, idet pasienten døde av en infeksjon og ikke av en arvelig lidelse.

Den påklagede uttalelse er gitt ut fra en generell vurdering av et slikt hendelsesforløp som pasienten hadde hatt. Dersom avdelingsoverlege Bs uttalelse eksplisitt hadde presisert at uttalelsen var gitt på et hypotetisk grunnlag og ikke hva som kunne ha vært gjort i dette tilfellet, hadde dette formålet ikke vært til å misforstå.

Ingen bestemmelse i etiske regler er overtrådt ved avdelingsoverlege Bs legeuttalelse til angjeldende advokatfirma.

Publisert: 10. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.